

Patientsäkerhetsstrategi

– för en säker vård i Region Uppsala

Sedan 2017 har Region Uppsala haft en politiskt beslutad patientsäkerhetsstrategi. Den är nu reviderad och den nya strategin tar sin utgångspunkt i den nationella handlingsplanen för ökad patientsäkerhet, Agera för säker vård (2020)¹.

¹ Nationell handlingsplan för ökad patientsäkerhet i hälso- och sjukvården 2020-2024 - Agera för säker vård (Socialstyrelsen 2020)

Syfte och förutsättningar

Vi ska arbeta för en god, säker och jämlik vård där patientsäkerhetsstrategin ska visa riktning och fokus i vårt arbete med patientsäkerhet.

Strategin belyser de fyra grundläggande förutsättningarna i den nationella handlingsplanen och ligger till grund för våra lokala handlingsplaner. Strategin gäller alla som arbetar inom hälso- och sjukvårdande förvaltningar samt all offentligt finansierad hälso- och sjukvård inom Region Uppsala.

Ett hållbart patientsäkerhetsarbete utgår från den nationella handlingsplanens fem prioriterade fokusområden: öka kunskap om inträffade vårdskador, tillförlitliga och säkra system och processer, säker vård här och nu, stärka analys, lärande och utveckling samt öka riskmedvetenhet och beredskap. Den nationella handlingsplanen lyfter särskilt fram ett antal grundläggande förutsättningar och därför presenteras strategin utifrån dessa.

De grundläggande förutsättningarna är:

- engagerad ledning och tydlig styrning
- en god säkerhetskultur
- adekvat kunskap och kompetens
- patienten som medskapare.

I anslutning till de grundläggande förutsättningarna presenteras nedan ett antal strategiska åtgärder.

Nästa steg

– från strategi till genomförande

Strategin visar vägen men för att få rätt saker att hända krävs en genomtänkt plan. Handlingsplanen är den som överbryggat gapet mellan strategisk planering och den dagliga verksamheten. Handlingsplanen ska vara tydlig med konkreta handlingar och mätbara mål, de ska vara tidsatta och med ett uttalat ansvar.

Den regionövergripande handlingsplanen för patientsäkerhet kommer därför att revideras och varje verksamhet ska upprätta lokala handlingsplaner. Region Uppsalas utveckling inom patientsäkerhetsområdet kommer även att följas upp av Socialstyrelsen.

Patientsäkerhet och kvalitet – en helhet i det dagliga arbetet

Ett systematiskt kvalitetsarbete är en förutsättning för att uppnå en säker hälso- och sjukvård. Det strategiska kvalitetsarbetet behöver därför ingå som en naturlig del när vi går från strategi till handling.

Kvalitetsstrategin utgår från grundprinciperna i kvalitetspolicyn som beslutades av Regionfullmäktige i februari 2020, på samma sätt som Region Uppsalas patientsäkerhetsstrategi har sin utgångspunkt i den nationella handlingsplanen, Agera för säker vård (2020).

För att det ska bli tydligt och vägledande för verksamheterna om vad som behöver göras i nästa steg, behöver strategier och åtgärder för systematiskt kvalitetsarbete och ökad patientsäkerhet vägas samman i kommande handlingsplaner.

Grundläggande förutsättningar för säker vård

I anslutning till förutsättningarna finns ett antal strategiska åtgärder presenterade.

Engagerad ledning och tydlig styrning

Ett kompetent och hållbart ledarskap med tydlig styrning på alla nivåer, från politisk styrning till chefer, är en förutsättning för en säker vård.

Ledningens ställningstagande, kunskap och förhållningssätt, agerande och beslut är avgörande för en hög patientsäkerhet. Ledningen är bärare av organisationskulturen och har en avgörande roll för att medarbetarna är delaktiga i patientsäkerhetsarbetet. Flera faktorer i vårdprocessen skapar förutsättningar för en säker vård: bemanning med rätt kompetens, arbetsmiljö, kompetensutveckling och organisationsstruktur.

Strategi

- Införa obligatorisk patientsäkerhetsutbildning för chefer, ledare och medarbetare på alla nivåer i organisationen.
- Utveckla en grundläggande utbildning i patientsäkerhet riktad till politiker.
- Öka kunskapsnivån kring patientsäkerhet och förbättringsledning hos chefer och ledare på alla nivåer.
- Patientsäkerhet och kvalitet ska finnas med som en prioriterad punkt på ledningsgruppers agenda.
- Skapa delaktighet genom att patientsäkerhetsarbetet ges ökat utrymme på arbetsplatsnivå. Ledning och medarbetare ska gemensamt sträva efter att ständigt förbättra och förhindra vårdskador.

En god säkerhetskultur

Vi bedriver ett aktivt identifieringsarbete av risker och skador som ligger till grund för ett lika aktivt förebyggande arbete.

Vi lär av både positiva och negativa händelser. Ett öppet arbetsklimat främjas av ett förhållnings-sätt som inte är skuldbeläggande utan där medarbetare tryggt kan rapportera, diskutera och ställa frågor om säkerhet.

Strategi

- Ledningen ska arbeta aktivt med utveckling av en kvalitets- och patientsäkerhets kultur där säkerhetsrelaterade frågor tas på allvar och aktivt hanteras.
- Arbetet med patientsäkerhet och arbetsmiljö ska integreras systematiskt i sam-verkan med skyddsombud och företrädare för medarbetarna.
- Alla ska arbeta för en god säkerhetskultur genom att skapa en öppen dialog om de risker, tillstånd och omständigheter som påverkar arbetsmiljö och patientsäkerhet.

Adekvat kunskap och kompetens

En grundläggande förutsättning för en säker vård är att det finns personal med adekvat kompetens och goda förutsättningar att utföra sitt arbete.

God och hållbar kompetensförsörjning säkerställer att verksamheterna har tillgång till personal med kompetens.

Strategi

- En hög riskmedvetenhet ska finnas och en beredskap inför oväntade händelser.
- All personal ska ha grundläggande kunskap om patientsäkerhet och vårdskador.
- Utveckla en kompetensförsörjning som säkerställer att verksamheterna har tillgång till personal med adekvat kompetens.
- Integrera kunskap om patientsäkerhet i introduktion av medarbetare och chefer samt vid kompetensutveckling och fortbildningar.
- Erbjud chefer och ledare utbildning i förbättrings- och implementeringskunskap.

Patienten som medskapare

Vi tar tillvara patientens och närståendes erfarenheter och resurser.

Patientdelaktighet ökar möjligheten för bättre behandlingsresultat, ökad patientsäkerhet och bättre livskvalitet. Genom att se patienten som en medskapande resurs som bidrar till förbättringar utvecklar vi vården utifrån behov och förväntningar hos dem som verksamheten är till för.

Strategi

- Alla verksamheter ska aktivt fråga efter och systematiskt ta tillvara erfarenheter och synpunkter från patienter och närstående samt använda resultaten.
- Patienter och närstående ska ges möjlighet att delta i patientsäkerhetsarbetet på alla nivåer i organisationen.
- Utveckla arbetssätten och ge förutsättningar för delaktighet i vår verksamhetsutveckling för patienter och närstående.